

JĘZYK POLSKI

WYMAGANIA EDUKACYJNE

KLASA 8

Lp.	Temat lekcji	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
		Uczeń				
1.	Poznajemy nasz nowy podręcznik podręcznik <i>Zamieńmy słowo</i> , klasa 8	– zapoznaje się ze spisem treści – rozróżnia lekcje literackie, językowe i kulturowe – podaje przykłady lektur obowiązujących i uzupełniających – zna podstawowe zasady korzystania z podręcznika	– orientuje się w budowie podręcznika – rozpoznaje lekcje literackie, językowe i kulturowe – zna obowiązujące lektury podstawowe i uzupełniające – zna zasady korzystania z podręcznika	– omawia budowę podręcznika – wyjaśnia, czym różnią się lekcje literackie od językowych i kulturowych – rozróżnia lektury obowiązkowe i uzupełniające – korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach	– funkcjonalnie korzysta ze spisu treści, indeksu i informacji w ramach – wypowiada się na temat doboru tekstów w podręczniku – wymienia lektury obowiązkowe i uzupełniające	– świadomie korzysta z podręcznika

Rozdział I. Równowaga

2.	1. *Pięknie napisać o pięknie Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i> * Numeracja lekcji odpowiada numerom scenariuszy w publikacji <i>Zamieńmy słowo. Poradnik nauczyciela dla klasy 8</i>	– zna pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>literatura piękna</i>, <i>synestezja</i> – rozpoznaje temat utworu – dostrzega kompozycję klamrową – rozpoznaje opis pejzażu – zna podstawowe środki artystyczne, – tworzy prosty opis obrazu	– rozumie pojęcia: <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i>, <i>synestezja</i> – wie, czym różnią się temat i problem utworu – wie, na czym polega kompozycja klamrowa – podaje przykłady utworów należących do literatury pięknej – wie, z jakich części kompozycyjnych składa się opis pejzażu – wskazuje w tekście środki artystyczne – tworzy opis obrazu	– wypowiada się na temat równowagi i harmonii – wyjaśnia, czym różnią się temat i problem utworu oraz na czym polega kompozycja klamrowa – rozpoznaje utwory należące do literatury pięknej – zna pojęcie <i>synestezja</i> – w prosty sposób opisuje pejzaż – określa środki artystyczne w tekście – tworzy ciekawy opis obrazu	– definiuje pojęcia <i>równowaga</i> i <i>harmonia</i> – formułuje temat i problem utworu – określa funkcję kompozycji klamrowej – wyjaśnia, czym cechuje się literatura piękna i na czym polega synestezja – opisuje pejzaż – omawia funkcje środków artystycznych – tworzy opis obrazu z zastosowaniem terminów związanych z malarstwem	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory
3.	2. W trosce o równowagę wewnętrzną Jostein Gaarder, <i>Świat Zofii</i> (fragmenty)	– wie, że filozofia to dziedzina nauki – zna pojęcie <i>stoicyzm</i> – dostrzega informacje w tekście – rozpoznaje notatkę – wie, co to jest prąd filozoficzny – wie, co to jest równowaga wewnętrzną	– zna pojęcie <i>filozofia</i> – wie, czym cechuje się stoicyzm – rozpoznaje informacje w tekście – zna cechy notatki – dokonuje wyboru poglądu filozoficznego – zna zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wie, czym zajmuje się filozofia jako dziedzina nauki – wie, że stoicyzm to prąd filozoficzny – wskazuje informacje w tekście – omawia cechy notatki – omawia prąd filozoficzny – omawia zasady życiowe człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– wyjaśnia, czym zajmuje się filozofia – wyjaśnia, czym cechuje się stoicyzm – porządkuje informacje w tekście – tworzy notatkę, – uzasadnia wybór poglądu filozoficznego – tworzy kodeks zasad życiowych człowieka zachowującego równowagę wewnętrzną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

4.	3. Jakie wartości pozwalają osiągnąć równowagę w życiu? Jan Kochanowski, <i>Fraszki</i> <i>(O żywocie ludzkim, Na dom w Czarnolesie, Na zdrowie, Na lipę)</i>	– wie, kim był Jan Kochanowski i gdzie szukać o nim informacji – zna pojęcia: <i>fraszka</i>, <i>humanizm</i> – podaje formy gramatyczne wskazujące adresata – rozpoznaje podmiot liryczny i dostrzega ważne dla niego wartości – dostrzega w tekście środki artystyczne – w prosty sposób prezentuje wyniki pracy – wie, jak stworzyć notatkę	– zna podstawowe fakty z biografii Kochanowskiego – korzysta z różnych źródeł wiedzy o poecie – rozpoznaje fraszkę wśród innych gatunków – zna pojęcie <i>fraszka epigramatyczna</i> – omawia pojęcie humanizmu – rozpoznaje adresata utworu – wskazuje podmiot liryczny i nazywa ważne dla niego wartości – nazywa środki artystyczne w tekście – prezentuje wyniki pracy – z pomocą tworzy notatkę	– omawia podstawowe fakty z życia Jana Kochanowskiego – podaje przykłady fraszek, w tym fraszki epigramatycznej – podaje przykłady postawy humanistycznej – wypowiada się na temat adresata utworu oraz podmiotu lirycznego – określa wartości ważne dla podmiotu lirycznego – określa środki artystyczne w tekście – komentuje wyniki pracy – tworzy notatkę	– przedstawia biografię Jana Kochanowskiego – porównuje źródła wiedzy o poecie – wyjaśnia, co cechuje fraszkę jako gatunek literacki – podaje cechy fraszki epigramatycznej – omawia cechy humanizmu – określa adresata tekstu – charakteryzuje podmiot liryczny i ważne dla niego wartości – omawia funkcje środków artystycznych – funkcjonalnie prezentuje wyniki pracy – tworzy funkcjonalną notatkę	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwory
5.	Części mowy odmienne i nieodmienne – powtórzenie wiadomości* * Materiał na s. 368–370 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– zna odmienne i nieodmienne części mowy	– rozpoznaje różne części mowy odmienne i nieodmienne, nazywa je	– podaje przykłady odmiennych i nieodmiennych części mowy	– określa funkcje różnych części mowy	– zna części mowy odmienne i nieodmienne oraz określa ich funkcje

6.	6. Czy równowaga w różnorodności jest możliwa? Sarah Crossan, <i>Kasieńka</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>stereotyp, wiersz wolny</i> – wie, na czym polega emigracja – rozpoznaje bohatera i jego emocje – wie, że liryka, epika i dramat to rodzaje literackie – wie, jak sformułować opinię	– wypowiada się na temat stereotypów – zna problemy emigracji – nazywa cechy bohatera i jego emocje – zna różne rodzaje literackie – podaje cechy wiersza wolnego – formułuje własną opinię	– podaje przykłady stereotypów, wiersza wolnego, utworów należących do różnych rodzajów literackich – określa problemy emigracji – omawia bohatera i ocenia jego emocje – wie, na czym polega synkretyzm – prezentuje własną opinię	– wyjaśnia, na czym polega stereotyp, synkretyzm, wiersz wolny – omawia problemy emigracji – wnikliwie charakteryzuje bohatera, zwracając uwagę na jego emocje – wskazuje w tekście cechy różnych rodzajów literackich – uzasadnia własną opinię	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
7.	7. Czy umiem napisać ciekawe opowiadanie? tworzenie wypowiedzi	– odróżnia opowiadanie od innych form wypowiedzi – wie, jak przekształcić tekst – z pomocą tworzy opowiadanie na wskazany temat – wypowiada się na temat swojego tekstu	– zna istotne elementy opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) – przekształca tekst zgodnie ze wskazówkami – tworzy proste opowiadanie – prezentuje swoje opowiadanie	– omawia istotne elementy opowiadania – przekształca tekst – tworzy opowiadanie – omawia swoje opowiadanie	– stosuje w praktyce istotne elementy opowiadania (narracja, kompozycja, retrospekcja, punkt kulminacyjny, puenta, tytuł, zwrot akcji) – omawia przekształcony tekst – samodzielnie tworzy opowiadanie na wskazany temat, stosuje elementy twórcze – ocenia swój tekst	– pisze interesujące i oryginalne opowiadanie

8.	9. Dbam o spójność tekstu sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– zna pojęcia: <i>wyrazy pokrewne, spójność tekstu</i> – zna podstawowe środki nadające spójność – w prosty sposób przekształca tekst – wie, na czym polega wnioskowanie – wie, co to są synonimy	– wie, na czym polega pokrewieństwo wyrazów – omawia sposoby osiągania spójności tekstu – zna środki językowe nadające spójność tekstowi – przekształca tekst tak, by tworzył logiczną całość – rozpoznaje wnioskowanie – rozpoznaje synonimy	– omawia pokrewieństwo wyrazów – wie, jak osiągnąć spójność tekstu – omawia środki osiągania spójności tekstu – omawia przekształcony tekst – komentuje wnioskowanie – omawia synonimy	– podaje wyrazy pokrewne – dba o spójność tworzonego tekstu – stosuje środki językowe nadające spójność tekstowi – tworzy tekst jako logiczną całość – formułuje wnioski, – wskazuje synonimy	– zna i stosuje w praktyce środki spójności – tworzy spójne teksty
9.	10. Ile treści kryje wyraz? zróżnicowanie języka	– zna pojęcia <i>treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu</i>	– rozumie pojęcia <i>treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu</i> – odróżnia treść wyrazu od zakresu znaczeniowego	– wypowiada się na temat treści zakresu znaczeniowego konkretnych wyrazów	– definiuje pojęcia <i>treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu</i> – omawia treść i zakres znaczeniowy konkretnych wyrazów	– rozpoznaje treść i zakres wyrazu, podaje przykłady
10.	11. Równowaga. Podsumowanie rozdziału I	– wie, jakie teksty występują w rozdziale I – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale I

Rozdział II. Tradycja

11.	77. Litwo! Ojczyzna moja! – co budzi zachwyt Adama Mickiewicza? LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– wie, kim był Adam Mickiewicz – wyszukuje informacje w tekście – wie, co to jest inwokacja, narrator – zna pojęcie przerzutni i podstawowe środki artystyczne – ma świadomość, że tekst zawiera kontekst historyczny i biograficzny – wydobywa informacje z tekstu	– zna podstawowe wydarzenia z życia Adama Mickiewicza – wyszukuje informacje w tekście i innych źródłach – czyta ze zrozumieniem inwokację – rozpoznaje narratora w tekście – wskazuje środki artystyczne w tekście, – rozpoznaje przerzutnię – zna kontekst historyczny i biograficzny utworu – porządkuje informacje	– omawia podstawowe fakty z życia Adama Mickiewicza – wypowiada się na temat informacji z tekstu i innych źródeł – omawia treści inwokacji – wypowiada się na temat narratora – nazywa środki artystyczne w tekście, – podaje przykład przerzutni – omawia kontekst historyczny i biograficzny utworu – omawia informacje	– zna biografię Adama Mickiewicza – omawia informacje zaczerpnięte z tekstu i innych źródeł – interpretuje inwokację – omawia kreację narratora w tekście oraz funkcje zastosowanych środków artystycznych – omawia funkcję przerzutni – wykorzystuje w interpretacji kontekst historyczny i biograficzny – hierarchizuje informacje	– samodzielnie analizuje i interpretuje inwokację z <i>Pana Tadeusza</i>
-----	---	--	---	--	--	--

12.	78. Zapraszamy do Soplicowa LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– zwraca uwagę na tytuł i podtytuł – dostrzega czas i miejsce akcji – rozpoznaje główne elementy świata przedstawionego – wie, co to jest wątek – rozpoznaje wątki główne i poboczne – zna pojęcie bohatera zbiorowego – wyodrębnia bohaterów – wie, że bohaterów łączą różne relacje – pod kierunkiem tworzy prostą ilustrację do ks. I – układa proste opowiadanie – zna specyfikę tekstu reklamowego	– dostrzega informacje zawarte w tytule i podtytule – nazywa czas i miejsce akcji – dostrzega elementy świata przedstawionego i wątki główne oraz poboczne utworu – dostrzega i nazywa bohatera zbiorowego – porządkuje informacje o bohaterach i relacjach między nimi – pod kierunkiem tworzy ilustracje do ks. I – układa opowiadanie – układa tekst reklamowy	– omawia informacje zawarte w tytule i podtytule – wypowiada się na temat czasu i miejsca akcji, elementów świata przedstawionego, wątków głównych i pobocznych w utworze, bohatera zbiorowego – omawia bohaterów i ocenia relacje między nimi – samodzielnie tworzy ilustrację do ks. I – układa opowiadanie inspirowane tekstem – układa ciekawy tekst reklamowy	– analizuje tytuł i podtytuł – omawia czas i miejsce akcji, elementy świata przedstawionego, wątki główne oraz poboczne utworu, bohatera zbiorowego – charakteryzuje bohaterów – omawia relacje między bohaterami – tworzy oryginalną ilustrację do ks. I – układa opowiadanie twórcze – układa tekst reklamowy z wykorzystaniem odpowiednich środków językowych	– samodzielnie analizuje i interpretuje główne wątki utworu
13.	79. Zamek, miłość, zbrodnia i przebaczenie LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– rozpoznaje bohatera i dostrzega jego postawę – ma świadomość przemiany bohatera – ogląda uważnie grafikę – wie, czym wyróżniają się teksty prasowe	– wyszukuje informacje na temat bohatera – rozpoznaje postawę bohatera i dostrzega jego przemianę – dostrzega elementy przedstawione grafiki – układa proste teksty prasowe	– omawia informacje na temat bohatera – wypowiada się na temat postawy i przemiany bohatera, – z pomocą interpretuje grafikę – układa teksty prasowe	– porządkuje informacje na temat bohatera – ocenia postawę bohatera i omawia powody jego przemiany – interpretuje grafikę – układa ciekawe teksty prasowe	– samodzielnie analizuje i interpretuje wątek księdza Robaka

14.	80. Co w Soplico-wie sądzą na temat tradycji? LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– zna pojęcie kultury szlacheckiej – rozpoznaje tradycje szlacheckie w tekście – wie, jak sformułować opinię – układa proste zaproszenie – podaje z tekstu przykłady zachowania młodego szlachcica	– łączy kulturę szlachecką z właściwą jej tradycją – wskazuje tradycje szlacheckie w tekście i utworze popularno-naukowym – formułuje opinię na temat zwyczajów szlacheckich – układa zaproszenie – opowiada, jak powinien postępować młody szlachcic	– wypowiada się na temat kultury szlacheckiej – omawia tradycje szlacheckie w utworze i tekście popularno-naukowym – prezentuje swoją opinię na temat kultury szlacheckiej – układa oryginalne zaproszenie – ocenia postępowanie młodego szlachcica	– wyjaśnia, na czym polega kultura szlachecka – porównuje opis tradycji szlacheckich w utworze i tekście popularno-naukowym – uzasadnia swoją opinię na temat zwyczajów szlacheckich – układa zaproszenie z zachowaniem wszystkich cech tej formy wypowiedzi – układa kodeks postępowania młodego szlachcica	– samodzielnie przedstawia kulturę szlachecką, osadza ją w tradycji
15.	81. Kobięce sekrety w Panu Tadeuszu LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	– uważnie ogląda ilustracje – wie, jak sformułować opinię – rozpoznaje bohaterki utworu – wie, jak sformułować swoje stanowisko – wie, co to jest motyw	– dostrzega elementy przedstawione na ilustracjach – formułuje opinię na podstawie tekstów kultury – omawia cechy bohaterek – formułuje swoje stanowisko – wskazuje motywy charakterystyczne dla dzieła	– omawia elementy przedstawione na ilustracjach – prezentuje opinię na podstawie tekstów kultury – porównuje bohaterki utworu – prezentuje swoje stanowisko – wypowiada się na temat motywów dzieła	– porównuje ilustracje – uzasadnia opinię sformułowaną na podstawie tekstów kultury – charakteryzuje bohaterki – uzasadnia swoje stanowisko – omawia motywy charakterystyczne dla dzieła	– samodzielnie analizuje i interpretuje motyw kobiet w <i>Panu Tadeuszu</i>

16.	82. Muzyczna lekcja historii LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- dostrzega informacje o wydarzeniach historycznych - wie, jakimi informacjami uzupełnić tekst - dostrzega fragmenty wspominające <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> - wyodrębnia przymiotnik <i>ostatni</i> - dostrzega wydarzenia historyczne w utworze - dostrzega wyrazy z przedrostkiem <i>-arcy</i>	- wydobywa informacje o wydarzeniach historycznych - uzupełnia tekst właściwymi informacjami - dostrzega rolę <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w utworze - dostrzega rolę przymiotnika <i>ostatni</i> - wymienia wydarzenia historyczne wspomniane w utworze - wie, jakie znaczenia wnosi przedrostek <i>-arcy</i>	- wypowiada się na temat wydarzeń historycznych - przedstawia informacje dopełniające tekst - wypowiada się na temat roli <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w tekście - wypowiada się na temat roli przymiotnika <i>ostatni</i> - wypowiada się na temat wydarzeń historycznych w utworze - omawia wyrazy z przedrostkiem <i>-arcy</i>	- omawia informacje o wydarzeniach historycznych - uzupełnia funkcjonalnie tekst właściwymi informacjami - omawia rolę <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> w utworze - omawia funkcję przymiotnika <i>ostatni</i> - omawia wydarzenia historyczne wspomniane w utworze - omawia funkcję przedrostka <i>-arcy</i>	- samodzielnie interpretuje kontekst historyczny w <i>Panu Tadeuszu</i>
17.	83. Epicki Pan Tadeusz LEKTUROWNIK Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i>	- zna pojęcia: <i>epicki, epopeja, epopeja narodowa</i> - dostrzega informacje w wywiadzie - zna adaptację filmową - wie, jak stworzyć notatkę, recenzję - wie, co to jest treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- podaje przykłady utworów epickich - wyszukuje informacje w wywiadzie, - wie, co to jest epopeja i epopeja narodowa - formułuje opinię na temat adaptacji filmowej - pod kierunkiem tworzy notatkę i recenzję - rozpoznaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- wypowiada się na temat pojęcia <i>epicki</i> - omawia informacje z wywiadu - wskazuje cechy epopei i epopei narodowej - prezentuje opinię na temat adaptacji filmowej - tworzy notatkę i recenzję - wypowiada się na temat treści i zakresu znaczeniowego wyrazów	- definiuje pojęcia: <i>epicki, epopeja, epopeja narodowa</i> - porządkuje informacje z wywiadu - uzasadnia opinię na temat adaptacji filmowej - tworzy funkcjonalną notatkę - układa ciekawą recenzję - omawia treść i zakres znaczeniowy wyrazów	- samodzielnie interpretuje <i>Pana Tadeusza</i> jako utwór epicki

18.	12. Ogórki i grzyby – do czego potrzebna nam tradycja? Joanna Puchalska, <i>Dziedziczki Soplicowa</i> (fragmenty)	– rozpoznaje czasowniki – zna pojęcia <i>obyczaj, tradycja, tradycja kulinarna</i> – zna nazwę <i>Kresy Wschodnie</i> – dostrzega informacje w tekście – wskazuje wyznaczniki pozwalające na porównanie tekstów – wie, jak formułować opinię – zna specyfikę książki kucharskiej	– uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie – podaje przykłady tradycji, obyczaju – wie, czego dotyczy tradycja kulinarna – wie, gdzie leżą Kresy Wschodnie – wyszukuje informacje w tekście – porównuje teksty – formułuje opinię na temat tradycji – zbiera materiały do książki kucharskiej	– określa formy uzupełnionych czasowników – omawia przykłady tradycji, obyczaju – wypowiada się na temat tradycji kulinarnej – opowiada o Kresach Wschodnich – omawia informacje z tekstu – omawia porównanie tekstów – prezentuje opinię – omawia materiały do książki kucharskiej	– uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie, określa te formy – wyjaśnia, co to jest obyczaj, tradycja oraz czego dotyczy tradycja kulinarna – charakteryzuje Kresy Wschodnie – porządkuje informacje z tekstu – wyciąga wnioski z porównania tekstów – uzasadnia opinię na temat tradycji – tworzy książkę kucharską	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
19.	13. O Kowalskim i Nowaku, czyli odmiana imion i nazwisk w języku polskim fleksja, ortografia	– wie, że imiona i nazwiska się odmieniają – wie, że imiona i nazwiska mają swoje pochodzenie – wie, jak odmieniać imiona i nazwiska	– zna zasady odmiany imion i nazwisk – zna pochodzenie niektórych nazwisk – zna poprawne formy imion i nazwisk	– omawia zasady odmiany imion i nazwisk – omawia pochodzenie niektórych nazwisk – omawia poprawne formy odmiany imion i nazwisk	– stosuje zasady odmiany imion i nazwisk – wyjaśnia pochodzenie niektórych nazwisk – stosuje poprawne formy imion i nazwisk	– poprawnie odmienia imiona i nazwiska

20.	14. Tradycje znane i nieznane Józef Ignacy Kraszewski, <i>Stara baśń</i> (fragmenty)	– zna pojęcie <i>tradycja</i> – rozpoznaje narrację, czas akcji, elementy świata przedstawionego – zna pojęcie <i>rytuał</i> – wie, że ogień może mieć znaczenie symboliczne – wie, co to jest archaizm – zna podstawowe zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – zna specyfikę komiksu – wie, jak napisać zaproszenie – wie, jak napisać opowiadanie	– wyszukuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wie, co to jest tradycja – określa czas akcji, – wymienia elementy świata przedstawionego – wie, na czym polega rytuał – dostrzega symbolikę ognia – wskazuje archaizmy – zna zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – zna różne typy narracji – przy pomocy tworzy fragment komiksu – pisze zaproszenie – pisze proste opowiadanie	– omawia informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – wypowiada się na temat tradycji – wypowiada się o czasie akcji, elementach świata przedstawionego, archaizmach, narracji – wyjaśnia, czym jest rytuał – omawia symbolikę ognia – omawia zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – tworzy fragment komiksu – pisze oryginalne zaproszenie – pisze opowiadanie	– porządkuje informacje na temat dawnych świąt słowiańskich – omawia wskaźniki tradycji, czas akcji, elementy świata przedstawionego, narrację i rytuały opisane w utworze – wyjaśnia znaczenie symboliki ognia – omawia funkcje archaizmów – stosuje w praktyce zasady pisowni nazw świąt i zwyczajów – tworzy ciekawy fragment komiksu – pisze zaproszenie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi – pisze twórcze opowiadanie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	--	--	--	---

21.	15. Kiedy tradycje mogą zanikać? Jan Kochanowski, <i>Pieśń świętojańska o Sobótce</i> (fragmenty)	– wie, co to są synonimy – rozpoznaje pieśń jako gatunek liryczny – uważnie ogląda obraz – kojarzy pojęcie tradycji słowiańskiej – zna wagę tradycji w życiu człowieka – wie, jak stworzyć plan – wie, jak stworzyć wypowiedź argumentacyjną	– zestawia synonimy z różnymi tradycjami – zna cechy pieśni – zna pojęcie <i>sielanka</i> – wskazuje elementy przedstawieniowe obrazu – dostrzega elementy tradycji słowiańskiej w utworze – wypowiada się na temat roli tradycji w życiu człowieka – tworzy plan – z pomocą tworzy wypowiedź argumentacyjną	– wypowiada się na temat synonimów związanych z różnymi tradycjami, – wypowiada się na temat pieśni, sielanki – omawia elementy przedstawieniowe obrazu – wypowiada się na temat elementów tradycji słowiańskiej w utworze – ocenia rolę tradycji w życiu człowieka – tworzy wyczerpujący plan – tworzy wypowiedź argumentacyjną	– wyjaśnia związek synonimów z różnymi tradycjami – omawia cechy pieśni, sielanki – interpretuje obraz – omawia elementy tradycji słowiańskiej w utworze – uzasadnia swoją ocenę roli tradycji w życiu człowieka – pisze twórczy plan – tworzy przekonującą wypowiedź argumentacyjną	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
22.	16. Co łączy ortografię z tradycją? ortografia	– wie, czym zajmuje się ortografia – wie, że należy stosować reguły ortograficzne – z pomocą prezentuje wyniki pracy	– zna podstawowe zasady polskiej ortografii – ma świadomość słuszności i potrzeby stosowania reguł ortograficznych – prezentuje wyniki pracy	– omawia podstawowe zasady polskiej ortografii – wypowiada się na temat słuszności stosowania reguł ortograficznych – w ciekawy sposób prezentuje wyniki pracy	– stosuje w praktyce podstawowe zasady polskiej ortografii – uzasadnia słuszność i potrzebę stosowania reguł ortograficznych – w atrakcyjny sposób prezentuje wyniki pracy	– pisze poprawnie ortograficznie

23.	17. Rzecz o rzeczy Julian Tuwim, <i>Rzecz Czarnoleska</i>	– zna pojęcie tradycji literackiej – wie, co to jest motyw – wie, na czym polega animizacja – wie, że liczne wyrazy mają wiele znaczeń – zna różne wizerunki Jana Kochanowskiego – wie, że są dzieła zrywające z tradycją literacką – formułuje prostą opinię – rozpoznaje przymiotniki – tworzy prostą ilustrację do wiersza	– wie, co to jest tradycja literacka, – rozpoznaje główne motywy w wierszu – rozpoznaje animizację – wie, że wyraz <i>rzecz</i> ma różne znaczenia – zestawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – podaje przykłady dzieł zrywających z tradycją literacką – formułuje opinię – wie, że od nazw miejscowości można tworzyć przymiotniki – tworzy ilustrację do wiersza	– omawia pojęcie tradycji literackiej – wypowiada się na temat głównych motywów w wierszu – podaje przykłady animizacji – omawia znaczenia wyrazu <i>rzecz</i> – porównuje różne wizerunki Jana Kochanowskiego – przedstawia dzieła zrywające z tradycją literacką – prezentuje opinię – omawia przymiotniki utworzone od nazw miejscowości – tworzy odpowiednią ilustrację do wiersza	– wyjaśnia, co to jest tradycja literacka – omawia główne motywy w wierszu – określa funkcję animizacji – stosuje wyraz <i>rzecz</i> w różnych znaczeniach – omawia różne wizerunki Jana Kochanowskiego – omawia dzieła zrywające z tradycją literacką – uzasadnia opinię – tworzy przymiotnik od nazwy miejscowości – tworzy oryginalną ilustrację do wiersza	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
-----	---	---	---	--	--	---

24.	18. O tradycji rycerskiej w kulturze Andrzej Sapkowski, <i>Świat króla Artura</i> (fragmenty)	– zna pojęcia: <i>tradycja rycerska, kodeks rycerski, Okrągły Stół</i> – rozpoznaje wartości rycerskie – wie, jak ułożyć plan wydarzeń – dostrzega nawiązania do tradycji rycerskiej – uważnie ogląda rzeźbę oraz miniaturę średniowieczną – wie, na czym polega dialog – wie, jak sformułować opinię	– wie, co składa się na tradycję rycerską – nazywa wartości rycerskie – wie, czym był kodeks rycerski i Okrągły Stół – układa plan wydarzeń – wyszukuje nawiązania do tradycji rycerskiej – wskazuje elementy przedstawieniowe rzeźby – omawia elementy przedstawieniowe miniatury średniowiecznej – układa prosty dialog dotyczący kodeksu rycerskiego – formułuje opinię na temat aktualności zasad kodeksu rycerskiego	– wypowiada się na temat tradycji rycerskiej, wartości rycerskich i kodeksu rycerskiego oraz nawiązań do tradycji rycerskiej – omawia tradycję Okrągłego Stołu – układa funkcjonalny plan wydarzeń – omawia elementy przedstawieniowe rzeźby – odczytuje symbolikę miniatury średniowiecznej – prezentuje dialog dotyczący kodeksu rycerskiego – prezentuje opinię na temat kodeksu rycerskiego	– omawia wyznaczniki tradycji rycerskiej i wartości rycerskie – wymienia zasady kodeksu rycerskiego – wypowiada się na temat Okrągłego Stołu – na podstawie planu opowiada historię – omawia nawiązania do tradycji rycerskiej – interpretuje rzeźbę – interpretuje miniaturę średniowieczną – układa dialog dotyczący kodeksu rycerskiego – uzasadnia opinię na temat aktualności kodeksu rycerskiego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
25.	20. Sprawdzam, czy potrafię napisać rozprawkę sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– wyodrębnia rozprawkę spośród innych form wypowiedzi – wie, co to jest akapit – wie, co to jest argument i kontrargument – wie, jak stworzyć rozprawkę	– zna strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek częściowy) – ma świadomość funkcji akapitów – dobiera argumenty i kontrargumenty – z pomocą tworzy rozprawkę – ocenia stworzoną rozprawkę	– omawia strukturę rozprawki (teza, hipoteza, argument, kontrargument, przykład, wniosek, wniosek częściowy) – omawia funkcje akapitów – omawia argumenty i kontrargumenty – tworzy rozprawkę	– stosuje w praktyce strukturę rozprawki – funkcjonalnie stosuje akapity – funkcjonalnie dobiera argumenty i kontrargumenty – tworzy ciekawą rozprawkę – uzasadnia ocenę stworzonej rozprawki	– samodzielnie pisze ciekawą rozprawkę

26.	21. Tradycja. Podsumowanie rozdziału II	– wie, jakie teksty występują w rozdziale II – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale II
-----	--	--	--	---	---	---

Rozdział III. Szacunek

27.	84. Ile historii, ile fikcji? Quo vadis jako powieść historyczna LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	– zna pojęcia <i>geneza utworu, powieść historyczna</i> – rozpoznaje czas i miejsce wydarzeń oraz elementy świata przedstawionego – wie, kim jest narrator – zna grupy społeczne i miejsca w starożytnym Rzymie – rozpoznaje rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– wie, co to jest geneza utworu i czym cechuje się powieść historyczna – określa czas i miejsce zdarzeń – wymienia elementy świata przedstawionego – rozpoznaje narratora – wymienia grupy społeczne w starożytnym Rzymie – zbiera informacje na temat wybranego miejsca w Rzymie – zna zasady odmiany rzeczowników z zakończeniem <i>-anin</i>	– wypowiada się na temat genezy utworu, czasu i miejsca wydarzeń, elementów świata przedstawionego, narratora – wymienia cechy powieści historycznej – rozmawia o społeczności starożytnego Rzymu – charakteryzuje wybrane miejsce w Rzymie – zgodnie z zasadami odmienia rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– omawia genezę powieści, czas i miejsce wydarzeń, elementy świata przedstawionego, grupy społeczne w starożytnym Rzymie – wskazuje w tekście cechy powieści historycznej – charakteryzuje narratora – porządkuje informacje o wybranym miejscu w Rzymie – bezbłędnie odmienia rzeczowniki z zakończeniem <i>-anin</i>	– samodzielnie analizuje i interpretuje fragmenty powieści historycznej
-----	--	--	---	---	--	---

28.	85. Wierność wartościom w <i>Quo vadis</i> LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	– rozpoznaje postaci z powieści Sienkiewicza – dostrzega fragmenty mówiące o religii starożytnych Rzymian – ma świadomość konfliktu między poganami a chrześcijanami – wyodrębnia nazwy mieszkańców – wie, jak ułożyć notatkę – ogląda obraz	– wymienia postaci z powieści Sienkiewicza – zna cechy religii starożytnych Rzymian – dostrzega konflikt wartości między poganami a chrześcijanami – zna zasady pisowni nazw mieszkańców – układa prostą notatkę – dostrzega elementy przedstawieniowe obrazu	– omawia postaci z powieści Sienkiewicza – wypowiada się na temat religii starożytnych Rzymian – omawia konflikt wartości w powieści – stosuje zasady pisowni nazw mieszkańców – układa notatkę – omawia elementy przedstawieniowe obrazu	– charakteryzuje z powieści Sienkiewicza – omawia cechy religii starożytnych Rzymian – ocenia konflikt wartości w powieści – bezbłędnie zapisuje nazwy mieszkańców – układa funkcjonalną notatkę – interpretuje obraz	– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór z perspektywy aksjologicznej
29.	88. O roli artysty w życiu społecznym LEKTUROWNIK Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i> (fragmenty)	– dostrzega informacje w tekście – wyodrębnia postać Nerona spośród innych bohaterów – dostrzega rolę artysty w życiu społecznym – rozpoznaje określenia o charakterze wartościującym – wie, jak napisać rozprawkę – uważnie ogląda współczesne dzieło plastyczne	– wyszukuje informacje w tekście – wypowiada się na temat postaci Nerona – formułuje opinię na temat roli artysty w życiu społecznym – wskazuje określenia o charakterze wartościującym – pisze prostą rozprawkę – dostrzega elementy współczesnego dzieła plastycznego	– omawia informacje z tekstu – charakteryzuje postać Nerona – prezentuje opinię na temat roli artysty w życiu społecznym – wypowiada się na temat określeń o charakterze wartościującym – pisze rozprawkę – omawia elementy współczesnego dzieła plastycznego	– porządkuje informacje z tekstu – ocenia postać Nerona – uzasadnia opinię na temat roli artysty w życiu społecznym – omawia określenia o charakterze wartościującym, – tworzy ciekawą rozprawkę – interpretuje współczesne dzieło plastyczne	– samodzielnie analizuje i interpretuje lekturę, charakteryzując i oceniając Nerona

30.	22. Co świadczy o szacunku do człowieka? Roksana Jędrzejewska-Wróbel, <i>Stan splątania</i> (fragmenty)	– wie, że szacunek można wyrazić za pomocą języka ciała – dostrzega zachowanie dyrektora i zasady obowiązujące bohaterów w szkole – szuka w tekście cytatów – umie sformułować opinię – wie, co to są powtórzenia i wyliczenia – dostrzega w tekście narrację	– zna sposoby wyrażania szacunku za pomocą języka ciała – wypowiada się na temat zachowania dyrektora oraz zasad obowiązujących bohaterów w szkole – cytuje odpowiednie fragmenty – formułuje opinię na temat szacunku w szkole – wskazuje w tekście powtórzenia i wyliczenia – rozpoznaje typ narracji	– umie wyrazić szacunek za pomocą języka ciała – wypowiada się na temat zasad obowiązujących bohaterów w szkole – omawia zachowanie dyrektora – omawia cytowane fragmenty – przedstawia opinię na temat szacunku w szkole – omawia powtórzenia i wyliczenia – określa typ narracji	– funkcjonalnie stosuje język w celu wyrażenia szacunku – omawia zasady obowiązujące bohaterów w szkole – ocenia zachowanie dyrektora – analizuje i interpretuje cytaty – uzasadnia opinię na temat szacunku w szkole – omawia funkcję wyliczeń i powtórzeń – omawia funkcję narracji	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	--	--	--	---	---

31.	23. Co się dzieje, gdy zabraknie szacunku Stanisław Lem, <i>Jak Mikromił i Gigacyan ucieczkę mgławic wszczęli</i> (fragmenty)	- wskazuje bohaterów - wie, czym jest fantastyka naukowa - rozpoznaje przynależność gatunkową utworu - wie, czym jest komizm jako kategoria estetyczna - układa proste pytania do tekstu - zna związki frazeologiczne - wie, jak ułożyć przemówienie i opowiadanie - wie, na czym polega przekład intersemiotyczny	- omawia bohaterów - określa przynależność gatunkową tekstu, stosując pojęcie fantastyki naukowej - zna elementy komizmu - formułuje pytania do bohatera - poprawnie stosuje frazeologizmy - prezentuje swoje stanowisko - układa proste przemówienie i opowiadanie - dokonuje prostego przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku	- charakteryzuje bohaterów - omawia pojęcie fantastyki naukowej na przykładzie utworu Lema - wskazuje i wyjaśnia frazeologizmy w tekście - rozpoznaje elementy komizmu w tekście - formułuje ciekawe pytania do bohatera - układa opowiadanie i przemówienie - dokonuje przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku - omawia ilustracje związane z twórczością Stanisława Lema	- ocenia bohaterów - wyjaśnia, na czym polega fantastyka naukowa - uzasadnia przynależność gatunkową tekstu - określa funkcje frazeologizmów - omawia elementy komizmu w tekście - formułuje funkcjonalne pytania do bohatera - układa twórcze opowiadanie i przemówienie - dokonuje interesującego przekładu intersemiotycznego pojęcia szacunku - interpretuje ilustracje związane z twórczością Lema	- samodzielnie analizuje i interpretuje utwór
32.	Typy wypowiedzeń – powtórzenie wiadomości* składnia * Materiał na s. 371–374podręcznika – do decyzji nauczyciela	- wie, co to jest równoważnik zdania - rozpoznaje zdanie pojedyncze oraz zdanie złożone - zna typy zdań złożonych współrzędnie i rodzaje zdań złożonych podrzędnie	- wyjaśnia, co to jest równoważnik zdania - wie, jak są zbudowane zdanie pojedyncze i zdanie złożone - wymienia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - przekształca zdania pojedyncze w złożone i odwrotnie	- rozpoznaje w tekście równoważniki zdania, zdania pojedyncze i złożone - omawia budowę zdania pojedynczego i złożonego - omawia typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - układa konkretne typy zdań złożonych	- stosuje w praktyce równoważniki zdania, wypowiedzenia pojedyncze oraz złożone - rozpoznaje w tekście typy zdań złożonych podrzędnie i współrzędnie - bezbłędnie układa konkretne typy zdań złożonych	- funkcjonalnie stosuje różne typy wypowiedzeń

33.	24. Jak złożyć, by było poprawnie. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone składnia	– wie, co to jest zdanie wielokrotnie złożone – wie, jak łączyć zdania pojedyncze w zdania wielokrotnie złożone – wie, że w zdaniu wielokrotnie złożonym należy stosować znaki interpunkcyjne	– podaje przykłady zdania wielokrotnie złożonego – tworzy zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych – zna zasady interpunkcji	– omawia zdania wielokrotnie złożone – omawia zasady interpunkcji – rozpoznaje zdania wielokrotnie złożone – buduje zdania wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych i złożonych współrzędnie bądź podrzędnie	– stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone – układa zdania wielokrotnie złożone i nazywa ich części składowe – poprawnie stosuje zasady interpunkcji	– poprawnie i funkcjonalnie stosuje w praktyce zdania wielokrotnie złożone
34.	25. Praca nad wzajemnym szacunkiem Mark Twain, <i>Pamiętniki Adama i Ewy</i> (fragmenty)	– dostrzega wydarzenia – wskazuje bohaterów – rozpoznaje elementy świata przedstawionego, – wie, że tekst jest pamiętnikiem – wskazuje cytaty świadczące o braku szacunku	– wydobywa wydarzenia – przedstawia bohaterów – wskazuje elementy świata przedstawionego – wie, czym jest pamiętnik – rozpoznaje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– omawia wydarzenia – charakteryzuje bohaterów – omawia elementy świata przedstawionego – przedstawia cechy pamiętnika – omawia wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– porządkuje wydarzenia – porównuje bohaterów – interpretuje elementy świata przedstawionego – wyjaśnia, co różni pamiętnik od dziennika – wskazuje w tekście cechy pamiętnika – komentuje wypowiedzi świadczące o braku szacunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

35.	26. Leszek Kołakowski o szacunku do siebie Leszek Kołakowski, <i>Jak Gyom został starszym panem</i> (fragmenty)	– formułuje prostą opinię – dostrzega w tekście postaci i wydarzenia – przedstawia bohatera – rozpoznaje elementy świata przedstawionego – wie, na czym polega samoocena	– formułuje opinię – wyodrębnia wydarzenia i postaci – omawia postawę bohatera – określa świat przedstawiony – dokonuje samooceny	– prezentuje opinię – omawia wydarzenia i postaci – charakteryzuje bohatera – omawia elementy świata przedstawionego – prezentuje samoocenę	– uzasadnia opinię – porządkuje wydarzenia – ocenia postawę bohatera – komentuje sposób prezentacji świata przedstawionego – dokonuje samooceny i wiąże wskazane cechy z postaciami literackimi	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
36.	27. Czy mieć styl to zawsze znaczy być modnym? zróznicowanie języka	– zna pojęcie stylu językowego – wie, że istnieją różne rodzaje stylów językowych – wie, że każdy styl ma specyficzne dla siebie środki językowe – wie, jak stworzyć grę planszową	– wie, co to jest styl językowy – zna różne rodzaje stylów – zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – pod kierunkiem tworzy grę planszową	– wyjaśnia, na czym polega styl językowy – rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych – omawia środki językowe charakterystyczne dla poszczególnych stylów języka – tworzy grę planszową	– omawia wyznaczniki stylu językowego – omawia różne rodzaje stylów – wskazuje w tekście środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów – tworzy ciekawą grę planszową	– stosuje w tworzonych wypowiedziach odpowiednie style językowe

37.	28. Rozpoznaję artykuł wśród innych form wypowiedzi <i>Moje „JA”</i>	– rozpoznaje teksty publicystyczne – wie, że artykuł należy do publicystyki – zwraca uwagę na tytuł i śródtytuły – zna pojęcie <i>lid</i> – dostrzega informacje w tekście – wie, co to jest kolokwializm – układa proste zakończenie tekstu – uczestniczy w tworzeniu prezentacji multimedialnej	– zna pojęcie <i>publicystyka</i> – wie, czym cechuje się artykuł – zna rolę tytułu – wie, co to jest <i>lid</i> – rozpoznaje śródtytuły – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje kolokwializmy – układa zakończenie tekstu na wskazany temat – przygotowuje prezentację multimedialną – formułuje opinię	– wyjaśnia, na czym polega publicystyka – określa cechy artykułu – omawia tytuł i śródtytuły – wyjaśnia, czym jest <i>lid</i> – porządkuje informacje z tekstu – omawia kolokwializmy – układa zakończenie zgodne z wymową tekstu – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – prezentuje opinię	– odróżnia publicystykę od literatury pięknej – rozpoznaje artykuł wśród innych form wypowiedzi – omawia rolę tytułu i śródtytułów oraz funkcję <i>lidu</i> – przetwarza informacje z tekstu – określa funkcje kolokwializmów – układa ciekawe zakończenie tekstu / artykułu na wskazany temat – przedstawia prezentację multimedialną – uzasadnia opinię argumentami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst wybranego artykułu
38.	29. Nie dyskryminujmy – szanujmy! <i>Janina Bąk, Dzień dobry, dzieci, na dzisiejszej lekcji się pod dyskryminujemy (fragment)</i>	– zna pojęcia dyskryminacji i szacunku – dostrzega informacje w tekście – wskazuje informacje o eksperymencie – tworzy prosty plakat na temat szacunku	– rozumie pojęcia dyskryminacji i szacunku – wyszukuje informacje w tekście – relacjonuje przebieg eksperymentu – tworzy plakat na temat szacunku	– wypowiada się na temat dyskryminacji i szacunku – porządkuje informacje z tekstu – omawia przebieg eksperymentu – tworzy ciekawy plakat na temat szacunku	– definiuje pojęcia dyskryminacji i szacunku – przetwarza informacje z tekstu – formułuje wnioski na podstawie przebiegu eksperymentu – prezentuje i omawia plakat na temat szacunku	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

39.	30. Jaką pracę powinien wykonać człowiek słaby? <i>Czesław Miłosz, To jasne</i>	– rozpoznaje podmiot liryczny – z pomocą interpretuje tekst – zna słowo <i>mizéria</i> – zwraca uwagę na przypisy do tekstu – pisze prostą rozprawkę – ogląda uważnie fotografie	– wskazuje podmiot liryczny – interpretuje tekst – wie, że słowo <i>mizéria</i> ma więcej niż jedno znaczenie – wie, czemu służą przypisy do tekstu – pisze rozprawkę – omawia fotografie	– wypowiada się na temat podmiotu lirycznego – wstępnie interpretuje tekst – wypowiada się na temat znaczeń słowa <i>mizéria</i> – omawia przypisy do tekstu – pisze rozwiniętą rozprawkę – omawia elementy przedstawieniowe fotografii	– charakteryzuje podmiot liryczny – formułuje wnioski wynikające z tekstu wiersza – wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mizéria</i> – układa przypisy do tekstu – pisze ciekawą rozprawkę – wskazuje, co łączy fotografie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
40.	31. Piszemy podanie <i>sekcja Mam lekkie pióro</i>	– wie, co to jest podanie – wie, co to jest argument – z pomocą pisze podanie	– wymienia cechy podania – formułuje proste argumenty – pisze podanie	– omawia cechy podania – formułuje argumenty – pisze funkcjonalne podanie	– wyróżnia podanie spośród innych form użytkowych – formułuje przekonujące argumenty – pisze podanie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi	– pisze funkcjonalne podanie, zachowując wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi

41.	32. Szacunek. Podsumowanie rozdziału III	– wie, jakie teksty występują w rozdziale III – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale III
-----	---	---	--	---	---	--

Rozdział IV. Wierność

42.	33. Dlaczego warto być wiernym, gdy dąży się do celu? J.R.R. Tolkien, <i>Władca Pierścieni</i> (fragmenty)	– rozumie słowo <i>wierny</i> – wie, czym są słowa klucze – rozpoznaje bohatera – umie sformułować argument – zna pojęcie parafrazy – pod kierunkiem parafrazuje tekst – układa prostą notatkę i prosty opis przeżyć wewnętrznych	– wie, że słowo <i>wierny</i> ma wiele znaczeń – wskazuje słowa klucze – przedstawia sytuację bohatera – formułuje proste argumenty na poparcie tezy – wie, co to jest parafraza – parafrazuje tekst – układa notatkę i opis przeżyć wewnętrznych	– omawia znaczenia słowa <i>wierny</i> – wypowiada się na temat słów kluczy – analizuje sytuację bohatera – przedstawia argumenty na poparcie tezy – wyjaśnia, na czym polega parafraza – ciekawie parafrazuje tekst – układa interesującą notatkę i ciekawy opis przeżyć wewnętrznych	– wyjaśnia na przykładach wieloznaczność słowa <i>wierny</i> – objaśnia słowa klucze – analizuje sytuację bohatera z uwzględnieniem jego rozterek – formułuje przekonujące argumenty na poparcie tezy – tworzy parafrazę – twórczo parafrazuje tekst – układa funkcjonalną notatkę i twórczy opis przeżyć wewnętrznych	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	---	---	--	--	---

43.	34. Wypowiedzenia wielokrotnie złożone lubią interpunkcję składnia, interpunkcja	– wie, że w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych obowiązują zasady interpunkcji – rozumie znaki interpunkcyjne w zdaniach wielokrotnie złożonych	– zna zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone, starając się zachowywać zasady interpunkcji	– objaśnia zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy zdania wielokrotnie złożone z zachowaniem zasad interpunkcyjnych	– stosuje w praktyce zasady interpunkcji w wypowiedzeniach wielokrotnie złożonych – tworzy poprawne interpunkcyjnie zdania wielokrotnie złożone	– bezbłędnie stosuje zasady interpunkcji w wypowiedziach wielokrotnie złożonych
44.	35. O tekstach literackich i nieliterackich Sławomir Filipek, <i>Canis lupus familiaris. Symbolika psa w historii, sztuce i literaturze</i> –zarys problematyki (fragment) Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Z psem</i> (fragmenty) Dorota Terakowska, <i>Epitafium na śmierć psa</i> (fragmenty)	– zna pojęcie piśmiennictwa – wie, że piśmiennictwo ma różne odmiany – zna pojęcie stylu tekstu – zna podstawowe środki językowe – wie, jak sformułować opinię – dostrzega informacje w tekście – układa prosty tekst o wskazanym charakterze	– wie, co to jest piśmiennictwo – zna odmiany piśmiennictwa (literatura piękna, publicystyka, literatura naukowa i popularnonaukowa) – rozpoznaje styl tekstu – rozpoznaje środki językowe – formułuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – odróżnia w tekście opinie od informacji – układa tekst o wskazanym charakterze	– wypowiada się na temat piśmiennictwa – wie, czym się charakteryzują różne odmiany piśmiennictwa – wypowiada się na temat stylu tekstu – omawia środki językowe – prezentuje opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wypowiada się na temat opinii i informacji w tekście – układa ciekawy tekst o wskazanym charakterze	– wyjaśnia, co to jest piśmiennictwo – omawia różne odmiany piśmiennictwa – omawia styl tekstu – określa funkcje środków językowych – uzasadnia opinię na temat stopnia przystępności wypowiedzi – wyjaśnia, czym jest opinia, a czym informacja w tekście – układa twórczy tekst o wskazanym charakterze	– samodzielnie interpretuje wybrane teksty literackie i nieliterackie

45.	36. O młodych ludziach w tragicznym czasie wojny Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Pokolenie</i> Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i>	– wie, kim był Krzysztof Kamil Baczyński – zna pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, czym jest tragizm – dostrzega podmiot liryczny w wierszu – wie, kim jest adresat – rozpoznaje emocje – zna podstawowe środki artystyczne – wie, że barwy mogą mieć znaczenie symboliczne – zna pojęcie elegii – tworzy bardzo proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– zna podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – rozumie pojęcie <i>pokolenie Kolumbów</i> – wie, że pokolenie Kolumbów było tragiczne – rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny i adresata, nazywa ich emocje – dostrzega w tekście środki artystyczne – rozumie symbolikę barw – wie, co to jest elegia – tworzy proste teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– omawia podstawowe fakty z biografii Baczyńskiego – charakteryzuje pokolenie Kolumbów – omawia tragizm pokolenia Kolumbów – określa podmiot liryczny i adresata wiersza – omawia emocje podmiotu lirycznego i adresata – określa środki artystyczne – omawia symbolikę barw – wyjaśnia, co to jest elegia – tworzy teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego	– zna biografię Baczyńskiego – wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia Kolumbów – charakteryzuje podmiot liryczny i adresata – analizuje oraz interpretuje emocje podmiotu lirycznego i adresata – określa funkcje środków artystycznych – wyjaśnia symbolikę barw – omawia cechy gatunkowe elegii – tworzy interesujące teksty inspirowane twórczością Baczyńskiego – interpretuje grafikę Baczyńskiego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	---	---	---	---	---

46.	89. O czasach bohaterstwa i grozy LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– wie, co to są synonimy – wie, kim był Aleksander Kamiński – umie formułować pytania do tekstu – zna pojęcia <i>literatura faktu</i> i <i>geneza utworu</i> – wie, co to jest słownictwo wartościujące – wie, jak stworzyć prostą notatkę – układa prosty tekst na okładkę utworu Kamińskiego	– rozpoznaje synonimy – zna podstawowe fakty z biografii Aleksandra Kamińskiego – formułuje pytania do tekstu – wie, co to jest literatura faktu – zna genezę <i>Kamieni na szaniec</i> – wskazuje słownictwo wartościujące – tworzy notatkę – układa tekst na okładkę utworu Kamińskiego	– podaje przykłady synonimów – omawia podstawowe fakty z życia Aleksandra Kamińskiego – formułuje ciekawe pytania do tekstu – wyjaśnia, na czym polega literatura faktu – opowiada o genezie <i>Kamieni na szaniec</i> – podaje przykłady słownictwa wartościującego – tworzy wyczerpującą notatkę – układa funkcjonalny tekst na okładkę utworu Kamińskiego	– stosuje synonimy – zna biografię Aleksandra Kamińskiego – formułuje funkcjonalne pytania do tekstu – rozpoznaje literaturę faktu – wyjaśnia genezę <i>Kamieni na szaniec</i> – omawia słownictwo wartościujące – tworzy funkcjonalną notatkę – układa interesujący tekst na okładkę utworu Kamińskiego	– samodzielnie analizuje – interpretuje tekst z perspektywy przynależności gatunkowej
-----	---	--	--	---	---	--

47.	90. Do czego zobowiązuje szlachectwo? LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– rozpoznaje czas i miejsce akcji – rozpoznaje elementy okupacyjnej rzeczywistości – wskazuje bohaterów – dostrzega system wartości bohaterów – zna pojęcie <i>pseudonim</i> – wie, że pisownia pseudonimów podlega zasadom ortograficznym – próbuje przedstawić swoje stanowisko – próbuje formułować argumenty – układa proste opowiadanie	– określa czas i miejsce akcji – wskazuje elementy okupacyjnej rzeczywistości – wypowiada się na temat bohaterów – omawia system wartości bohaterów – wie, co to jest pseudonim – zna zasady pisowni pseudonimów – przedstawia swoje stanowisko – formułuje argumenty – układa opowiadanie	– opowiada o czasie i miejscu akcji – relacjonuje elementy okupacyjnej rzeczywistości – prezentuje bohaterów – wyjaśnia, co to jest pseudonim – omawia zasady pisowni pseudonimów – przekonująco przedstawia swoje stanowisko – przedstawia ciekawe argumenty – układa interesujące opowiadanie	– interpretuje czas i miejsce akcji – omawia okupacyjną rzeczywistość – charakteryzuje bohaterów – ocenia system wartości bohaterów – wymienia pseudonimy bohaterów – stosuje w praktyce zasady pisowni pseudonimów – uzasadnia swoje stanowisko – przedstawia przekonujące argumenty – układa twórcze opowiadanie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst z perspektywy postępowania bohaterów
-----	--	--	--	--	--	--

48.	91. Czynny, które rozeszły się echem po kraju LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– wie, co to jest represja – wie, co to jest związek frazeologiczny – dostrzega informacje w tekście – zna pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> – podaje przykłady działań dywersyjnych i sabotażowych – próbuje streścić tekst – pisze prostą rozprawkę	– podaje definicję terminu <i>represja</i> – poprawnie stosuje związki frazeologiczne – zbiera informacje – wyjaśnia pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> – omawia działania dywersyjne i sabotażowe – streszcza tekst – pisze rozprawkę	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>represja</i> – omawia związki frazeologiczne – omawia informacje z tekstu – omawia pojęcia <i>dywersja</i> i <i>sabotaż</i> – wypowiada się na temat działań dywersyjnych i sabotażowych – funkcjonalnie streszcza tekst – pisze rozwiniętą rozprawkę	– podaje definicję i antonimy słowa <i>represja</i> – wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych – porządkuje informacje – podaje przykłady dywersji i sabotażu – ocenia działania dywersyjne i sabotażowe, wskazuje ich konsekwencje – streszcza tekst, zachowując wszystkie cechy tej formy wypowiedzi – pisze ciekawą rozprawkę	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst z perspektywy przebiegu wydarzeń
49.	92. Zwycięstwo czy porażka? O akcji pod Arsenalem LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	– dostrzega informacje w tekście – wie, z jakich źródeł informacji może skorzystać – prezentuje podstawowe wydarzenia związane z akcją pod Arsenalem – wskazuje twórców, którzy interesowali się tym epizodem – wie, jak sporządzić plan wydarzeń – układa proste sprawozdanie	– wyszukuje informacje w tekście – korzysta z różnych źródeł informacji – opowiada o akcji pod Arsenalem – wskazuje przyczyny zainteresowania tym epizodem wśród różnych twórców – sporządza plan wydarzeń – układa sprawozdanie	– porządkuje informacje z tekstu – omawia informacje z różnych źródeł – prezentuje swoje stanowisko w odniesieniu do akcji pod Arsenalem – wypowiada się na temat zainteresowania różnych twórców tym epizodem – sporządza funkcjonalny plan wydarzeń – układa ciekawe sprawozdanie	– przetwarza informacje z tekstu – porządkuje informacje z różnych źródeł – ocenia akcję pod Arsenalem – sporządza rozwinięty plan wydarzeń – omawia przyczyny zainteresowania tym epizodem wśród różnych twórców – układa sprawozdanie, zachowując wszystkie cechy tej formy wypowiedzi	– bierze czynny udział w dyskusji o akcji pod Arsenalem

50.	93. Na czym polega piękne życie? LEKTUROWNIK Aleksander Kamiński, <i>Kamienie na szaniec</i>	- dostrzega informacje w tekście - wie, na czym polega metafora - dostrzega motyw miłości w tekście - przypomina sobie utwór Juliusza Słowackiego - wie, jak sformułować argument - wie, jak sformułować przepis	- wyszukuje informacje w tekście - dostrzega metaforyczne sensy sformułowań - krótko prezentuje motyw miłości - dostrzega związki tytułu z wierszem Słowackiego - podaje argumenty - formułuje prosty przepis	- porządkuje informacje z tekstu - omawia metaforyczny sens sformułowań - wypowiada się na temat funkcjonowania miłości w czasach wojny - omawia związki tytułu z utworem Słowackiego - omawia argumenty - formułuje przepis	- przetwarza informacje z tekstu - wyjaśnia metaforyczne sensy sformułowań - omawia motyw miłości w czasach wojny - interpretuje związki tytułu z wierszem Słowackiego - podaje funkcjonalne argumenty - formułuje oryginalny przepis	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst z perspektywy motywu miłości
51.	37. O powstańczej codzienności Miron Białoszewski, <i>Pamiętnik z powstania warszawskiego</i> (fragmenty)	- wie, gdzie szukać informacji o powstaniu warszawskim - wie, że pisownia nazw wydarzeń historycznych podlega określonym zasadom - wie, jak formułować opinię - wie, co to jest przypis - dostrzega specyficzne cechy języka tekstu - bierze udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu - wie, co to jest mural - korzysta z tekstu popularnonaukowego	- zbiera informacje o powstaniu warszawskim - zna zasady pisowni wydarzeń historycznych - formułuje opinię na temat dzieła - wie, czemu służą przypisy do tekstu - wskazuje specyficzne cechy języka tekstu - tworzy proste słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu - dostrzega elementy murali - wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym	- omawia informacje o powstaniu warszawskim - omawia zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych - prezentuje opinię na temat dzieła - omawia przypisy do tekstu - omawia specyficzne cechy języka tekstu - bierze czynny udział w tworzeniu słuchowiska lub inscenizacji tekstu - omawia murale - omawia informacje z tekstu popularnonaukowego	- porządkuje informacje o powstaniu warszawskim - stosuje w praktyce zasady pisowni nazw wydarzeń historycznych - uzasadnia opinię na temat dzieła - formułuje przypisy do tekstu - analizuje język tekstu - tworzy ciekawe słuchowisko lub inscenizację na podstawie tekstu - interpretuje murale - porządkuje informacje z tekstu popularnonaukowego	- samodzielnie analizuje i interpretuje utwór

52.	38. Popularnonaukowe ujęcie wierności styl popularnonaukowy	– rozpoznaje styl popularnonaukowy – dostrzega informacje w tekście – zna podstawowe środki stylu popularnonaukowego – wie, na czym polega przeprowadzenie sondy – wie, jak formułować wnioski	– wskazuje cechy stylu popularnonaukowego – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przygotowuje się do przeprowadzenia sondy – dostrzega wnioski	– wypowiada się na temat stylu popularnonaukowego – omawia informacje z tekstu – podaje przykłady środków charakterystycznych dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę – omawia wnioski	– omawia cechy stylu popularnonaukowego – porządkuje informacje z tekstu – omawia środki charakterystyczne dla stylu popularnonaukowego – przeprowadza sondę, omawia jej rezultaty – formułuje wnioski	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
53.	39. Wierność przekonaniom Michał Matejczuk, <i>Bez wyjaśnień</i>	– wie, jak sformułować opinię – wie, co to jest sytuacja liryczna – wie, kto to jest adresat – wie, co to jest intencja wypowiedzi – zwraca uwagę na tytuł wiersza – wie, na czym polega prezentacja multimedialna – wie, jak napisać rozprawkę – wie, jak napisać zaproszenie	– formułuje opinię na podstawie ilustracji – dostrzega sytuację liryczną w wierszu – rozpoznaje adresata – rozpoznaje intencję wypowiedzi – rozpoznaje sensy zawarte w tytule wiersza – pod kierunkiem przygotowuje prezentację multimedialną – pisze rozprawkę – pisze zaproszenie	– prezentuje opinię na podstawie ilustracji – wypowiada się na temat sytuacji lirycznej – prezentuje adresata – wypowiada się na temat intencji wypowiedzi – omawia sensy zawarte w tytule wiersza – przygotowuje wyczerpującą prezentację multimedialną – pisze rozwiniętą rozprawkę – pisze ciekawe zaproszenie	– uzasadnia opinię na podstawie ilustracji – omawia sytuację liryczną w wierszu – wypowiada się na temat adresata – omawia intencję wypowiedzi – interpretuje tytuł wiersza – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – pisze ciekawą rozprawkę – pisze zaproszenie zgodne z wszystkimi wymogami tej formy wypowiedzi	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz

54.	40. Wierność w tłumaczeniu i przekładzie <i>Tłumaczenie a przekład – na czym polega różnica? (fragmenty)</i>	– zna pojęcia przekładu i tłumaczenia – dostrzega informacje w tekście – rozpoznaje artykuł – wie, jak przedstawić swoje stanowisko – wie, co to jest podcast – wie, jak ułożyć dialog	– wie, czym są przekład i tłumaczenie – wyszukuje informacje w tekście – wskazuje w tekście cechy artykułu – prezentuje swoje stanowisko – wyjaśnia, co to jest podcast – układa prosty dialog	– wypowiada się na temat przekładu i tłumaczenia – omawia informacje z tekstu – wypowiada się na temat artykułu – wyjaśnia swoje stanowisko – omawia funkcje podcastu – układa dialog	– wyjaśnia, czym są przekład i tłumaczenie – porządkuje informacje z tekstu – omawia w tekście cechy artykułu – uzasadnia swoje stanowisko – tworzy scenariusz podcastu – układa ciekawy dialog	– samodzielnie analizuje i interpretuje artykuł
55.	41. Sztuka stawiania granic <i>Przemek Staroń, Czy mam prawo powiedzieć nie? Czyli o zatrzymywaniu lećcych pocisków(fragmenty)</i>	– wie, co to jest synonim – dostrzega informacje w tekście – zna pojęcie algorytm – wyodrębnia czasowniki – zna pojęcie literatury popularno-naukowej – wie, na czym polega parafraza tekstu – wie, jak sformułować argumenty – wie, co to jest scenariusz – wie, jakie lektury obowiązkowe można przywołać	– wyjaśnia, co to jest synonim – wyszukuje informacje w tekście – wie, co to jest algorytm – dostrzega zastosowane formy czasowników – zna cechy literatury popularnonaukowej – parafrazuje tekst – przygotowuje argumenty – wyjaśnia, na czym polega scenariusz – dobiera przykłady z lektur obowiązkowych	– omawia synonimy – omawia informacje z tekstu – wyjaśnia, co to jest algorytm – omawia zastosowane czasowniki – omawia cechy literatury popularnonaukowej – funkcjonalnie parafrazuje tekst – omawia argumenty – omawia cechy scenariusza – wypowiada się na temat przykładów lektur obowiązkowych	– podaje synonimy – porządkuje informacje z tekstu – tworzy algorytm – omawia funkcje zastosowanych form czasowników – wskazuje w tekście cechy literatury popularnonaukowej – parafrazuje tekst z zastosowaniem zdań wielokrotnie złożonych – prezentuje argumenty – przygotowuje scenariusz – omawia przykłady z lektur obowiązkowych	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

56.	42. Wierność. Podsumowanie rozdziału IV	– wie, jakie teksty występują w rozdziale IV – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale IV
-----	--	--	--	---	---	---

Rozdział V. Praca

57.	43. Czy literat to też zawód? Tadeusz Różewicz, <i>zawód: literat</i>	– formułuje proste pytania do wiersza – zna pojęcie rzeczownika odczasownikowego – wie, jak sformułować wnioski – próbuje rozbudować tekst – zna pojęcia liryki, epiki i dramatu – układa prosty tekst o zaletach pracy pisarza – zna pojęcia <i>treść wyrazu</i> i <i>zakres wyrazu</i> – ogląda uważnie portret poety	– formułuje pytania do wiersza – wyjaśnia, co to jest rzeczownik odczasownikowy – formułuje wnioski na temat pracy pisarza – rozbudowuje tekst – zna cechy rodzajów literackich – układa tekst o zaletach pracy pisarza – wie, co to jest treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu – wskazuje elementy przedstawieniowe portretu poety	– formułuje ciekawe pytania do wiersza – omawia rzeczowniki odczasownikowe – prezentuje wnioski na temat pracy pisarza – w ciekawy sposób rozbudowuje tekst – podaje przykłady tekstów w różnych rodzajach literackich – układa rozwinięty tekst o zaletach pracy pisarza – wyjaśnia, co to jest treść wyrazu i zakres znaczeniowy wyrazu – omawia elementy przedstawieniowe portretu poety	– formułuje funkcjonalne pytania do wiersza – wskazuje rzeczowniki odczasownikowe w tekście – uzasadnia swoje stanowisko – twórczo rozbudowuje tekst – omawia cechy rodzajów literackich – układa ciekawy tekst o zaletach pracy pisarza – określa treść i zakres znaczeniowy wyrazów – interpretuje portret poety	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	---	--	---	---

58.	44. Szkoła ponadpodstawowa a preferencje zawodowe <i>Wybierz szkołę optymalną dla siebie, wywiad z dr. Jakubem Jerzym Czarkowskim przeprowadzony przez Olę Siewko (fragmenty)</i>	- dostrzega informacje w tekście - formułuje proste pytania - wie, jak streścić wywiad - wyraża prostą opinię - uczestniczy w tworzeniu ankiety - wie, jakie informacje zamieścić w informatorze o wybranej szkole - zna pojęcie frazeologizmu	- wyszukuje informacje w tekście - formułuje pytania - streszcza wywiad - wyraża opinię - tworzy ankietę - uczestniczy w opracowaniu informatora o wybranej szkole - wie, co to jest frazeologizm	- porządkuje informacje z tekstu - formułuje ciekawe pytania - w ciekawy sposób streszcza wywiad - prezentuje opinię - przeprowadza ankietę - opracowuje informator o wybranej szkole - wyjaśnia, co to jest frazeologizm	- przetwarza informacje z tekstu - formułuje funkcjonalne pytania - streszcza wywiad, zachowując wszystkie wyznaczniki streszczenia - uzasadnia opinię - prezentuje wyniki ankiety - opracowuje funkcjonalny informator o wybranej szkole - wyjaśnia znaczenia frazeologizmów	- samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad
-----	---	--	---	---	---	--

59.	45. * Być reporterem, a może – reportażystą? Melchior Wańkowicz, <i>Nasza kamienica</i> (fragment) Katarzyna Stańczyk, <i>Reporter a reportażysta</i> (fragmenty) * Ponieważ w podstawie 2024 usunięto <i>Tędy i owędy</i> Melchiora Wańkowicza, nauczyciel może wprowadzić reportaż, korzystając z innego, wybranego przez siebie tekstu.	– zna pojęcia: <i>reporter</i>, <i>reportażysta</i>, <i>reportaż</i> – wie, kim był Melchior Wańkowicz – dostrzega elementy świata przedstawionego, narratora i bohaterów tekstu – zauważa w tekście informacje – zna podstawowe środki artystyczne – wie, że istnieją zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa proste ogłoszenie – pisze proste podanie	– rozróżnia pojęcia <i>reporter</i> i <i>reportażysta</i> – wie, co cechuje reportaż – zna podstawowe fakty z życia Wańkowicza – rozpoznaje narratora oraz elementy świata przedstawionego w tekście – omawia mieszkańców kamienicy – wyszukuje w tekście informacje – rozpoznaje środki artystyczne – zna zasady pisowni tytułów – układa ogłoszenie – pisze podanie	– wyjaśnia, kim jest reporter, a kim reportażysta – omawia cechy reportażu i fotoreportażu – przedstawia wybrane fakty z życia Wańkowicza – określa narratora i elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy – porządkuje informacje – nazywa środki artystyczne – omawia zasady pisowni tytułów czasopism, książek i ich fragmentów – układa ciekawe ogłoszenie – pisze poprawne podanie	– definiuje pojęcia: <i>reporter</i> i <i>reportażysta</i>, <i>reportaż</i>, <i>fotoreportaż</i> – zna biografię Wańkowicza – omawia kreację narratora – charakteryzuje elementy świata przedstawionego, w tym mieszkańców kamienicy – przetwarza informacje – określa funkcję środków artystycznych w tekście – stosuje zasady pisowni tytułów – pisze ogłoszenie i podanie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	--	--	---	---	---

60.	48. Czym są prace miłości? Agatha Christie, <i>Dwanaście prac Herkulesa</i> (fragmenty)	– wie, kim był Herkules Poirot – dostrzega w tekście informacje na temat bohatera – wie, jak sformułować wnioski – wie, że Herkules to bohater mityczny – układa proste opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy prosty plakat	– wyjaśnia, kim był Herkules Poirot – wyszukuje w tekście informacje o bohaterze – formułuje wnioski – porównuje bohatera literackiego z mitycznym – układa opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat	– charakteryzuje Herkulesa Poirota – porządkuje informacje o bohaterze – omawia wnioski – omawia porównanie bohatera literackiego z bohaterem mitycznym – układa rozwinięte opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy plakat związany z tematem	– ocenia postępowanie Herkulesa Poirota – przetwarza informacje o bohaterze – wyciąga wnioski z porównania bohatera literackiego z mitycznym i je uzasadnia – układa ciekawe opowiadanie o współczesnej pracy Herkulesa – tworzy ciekawy plakat	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
61.	49. Praca źródłem wiedzy o naturze człowieka Dorota Terakowska, <i>Córka Czarownic</i> (fragmenty)	– zna słowo <i>natura</i> – dostrzega elementy świata przedstawionego w tekście – wie, gdzie toczy się akcja – dostrzega, że niektóre wyrazy są pisane wielką literą – rozpoznaje bohaterkę – dostrzega elementy związane z pracą – wie, co to jest list otwarty – pisze proste opowiadanie – wie, co to jest argument	– wie, że słowo <i>natura</i> ma różne znaczenia – rozpoznaje elementy świata przedstawionego w tekście – rozpoznaje miejsce akcji – rozpoznaje wielkie litery w zapisie nazw w tekście – wypowiada się na temat bohaterki – opisuje pracę – pisze list otwarty – pisze opowiadanie o bohaterce – formułuje argumenty	– wyjaśnia znaczenia słowa <i>natura</i> – wypowiada się na temat elementów świata przedstawionego – określa miejsce akcji – wypowiada się na temat zapisu wyrazów wielką literą – omawia cechy bohaterki – opowiada o pracy – pisze rozwinięty list otwarty – pisze ciekawe opowiadanie o bohaterce – formułuje przekonujące argumenty	– posługuje się słowem <i>natura</i> w różnych znaczeniach – omawia elementy świata przedstawionego w tekście – omawia miejsce akcji – określa funkcję wielkich liter w zapisie nazw w tekście – charakteryzuje bohaterkę – wypowiada się na temat pracy – pisze interesujący list otwarty – pisze twórcze opowiadanie o bohaterce – uzasadnia argumenty	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

62.	50. Reklamuję siebie – nauka tworzenia pism użytkowych sekcja <i>Mam lekkie pióro</i>	– zna pojęcia CV i listu motywacyjnego – zna pojęcie kompetencji miękkich – pisze proste teksty użytkowe	– wie, co to jest CV i list motywacyjny – wie, co to są kompetencje miękkie – pisze CV i list motywacyjny	– wyjaśnia, co to jest CV i list motywacyjny – omawia kompetencje miękkie – tworzy funkcjonalne CV i list motywacyjny	– wyjaśnia, jak napisać CV i list motywacyjny – podaje przykłady kompetencji miękkich – tworzy CV i list motywacyjny, zachowując ich wymogi formalne	– samodzielnie pisze funkcjonalne i rozwinięte teksty użytkowe
63.	51. Pomysł na siebie, czyli czy warto być youtuberem Remigiusz Maciaszek, Michał Wojtas, <i>Cały ten Rock</i> (fragmenty)	– zna neologizmy związane z internetem – dostrzega informacje w tekście – wie, jak sformułować wnioski i stanowisko – zna pojęcie antonimu – wie, że youtuberzy posługują się specyficznym językiem – wie, co to jest vlog	– definiuje neologizmy związane z internetem – wyszukuje informacje w tekście – formułuje wnioski i swoje stanowisko – wie, co to jest antonim – wskazuje cechy języka youtuberów – projektuje treści vloga	– omawia neologizmy związane z internetem – porządkuje informacje z tekstu – prezentuje wnioski i swoje stanowisko – wyjaśnia, co to jest antonim – omawia cechy języka youtuberów – omawia treści vloga	– odmienia neologizmy związane z internetem – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski i swoje stanowisko – podaje antonim słowa <i>introwertyk</i> – podaje przykłady języka youtuberów – przedstawia treści vloga	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
64.	52. Zawód: felietonista Sylwia Chutnik, <i>Co robić, żeby nie robić?</i> (fragmenty)	– wie, jak ułożyć notatkę na podstawie tekstu – dobiera cytaty – zna streszczenie jako formę wypowiedzi – zna pojęcie ironii – wie, jak sformułować własne stanowisko	– układa prostą notatkę na podstawie tekstu – przywołuje cytaty z tekstu – wie, na czym polega streszczenie – dostrzega w tekście ironię – formułuje własne stanowisko	– układa notatkę na podstawie tekstu – omawia cytaty – wyjaśnia, na czym polega streszczenie – omawia ironię w tekście – prezentuje własne stanowisko	– układa funkcjonalną notatkę na podstawie tekstu – komentuje cytaty z tekstu – streszcza tekst – wskazuje przykład ironii w tekście – uzasadnia własne stanowisko	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

65.	53. Praca. Podsumowanie rozdziału V	– wie, jakie teksty występują w rozdziale V – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale V
-----	--	---	--	---	---	--

Rozdział VI. Relacje

66.	54. W poszukiwaniu bliskości Halina Poświatowska, ***[bądź przy mnie blisko]	– wie, że wyróżnia się kilka rodzajów wierszy ze względu na obecność strof i / lub rymów – wie, czym jest język ciała – rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – dostrzega w wierszu adresata – wie, że przysłówki podlegają stopniowaniu – formułuje zdawkowe argumenty – pisze prosty list	– zna pojęcia <i>wiersz stroficzny</i>, <i>stychiczny</i>, <i>biały</i> – zna język ciała – rozpoznaje w wierszu podmiot liryczny i adresata – stopniuje przysłówki – formułuje argumenty – układa list	– wyjaśnia, czym wiersz stroficzny różni się od wiersza stychicznego i białego – omawia język ciała – określa podmiot liryczny i adresata wiersza – bezbłędnie stopniuje przysłówki – przedstawia przekonujące argumenty – układa ciekawy list	– rozpoznaje wiersz stroficzny, stychiczny i biały – omawia relacje międzyludzkie za pomocą języka ciała – charakteryzuje podmiot liryczny i określa jego relacje z adresatem wiersza – stosuje stopniowane przysłówki w zdaniach – potwierdza argumenty przykładami z literatury – układa list zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz
-----	---	---	--	---	--	--

67.	55. Dlaczego relacje z ludźmi są ważne? Rashmi Sirdeshpande, <i>Dobre wieści, czyli dlaczego świat wcale nie jest taki zły</i> (fragmenty)	– wyraża swoje zdanie – dostrzega w tekście informacje – wie, co to jest teza	– formułuje opinię – wyszukuje w tekście informacje – wskazuje tezę	– przedstawia opinię – porządkuje informacje z tekstu – ustosunkowuje się do tezy	– potwierdza opinię przykładami – przetwarza informacje z tekstu – wskazuje argumenty potwierdzające lub obalające tezę	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
68.	56. Komunikacja w relacjach komunikacja językowa i kultura języka Magda Skotnicka, <i>Żyrafa i szakal</i> (fragmenty)	– wie, że istnieje komunikacja werbalna i niewerbalna – zna zasady podtrzymywania relacji i próbuje tak przekształcić wypowiedź, by służyła ich budowaniu – zna pojęcie hejtu – dostrzega w tekście informacje – wie, czym jest parafraza – uczestniczy w planowaniu kampanii przeciwko mowie nienawiści	– rozumie, czym są komunikacja werbalna i niewerbalna – wymienia zasady podtrzymywania relacji i zgodnie z nimi przekształca prostą wypowiedź – wie, co to jest hejt i jak go unikać – wyszukuje w tekście informacje – wyjaśnia, czym jest parafraza – planuje kampanię przeciwko mowie nienawiści	– wyjaśnia pojęcia <i>komunikacja werbalna</i> i <i>komunikacja niewerbalna</i> – przekształca wypowiedź tak, aby służyła budowaniu i podtrzymaniu relacji – wyraża opinie na temat hejtu – porządkuje informacje z tekstu – rozpoznaje parafrazę – przedstawia założenia kampanii przeciwko mowie nienawiści	– w praktyce stosuje komunikację werbalną i niewerbalną – podaje przykłady niszczące dobre relacje oraz przykłady służące ich budowaniu – bezbłędnie przekształca dłuższe wypowiedzi – proponuje, jak sobie radzić z hejtem – przetwarza informacje z tekstu – tworzy parafrazy – przeprowadza kampanię przeciwko mowie nienawiści	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
69.	57. Dlaczego tak trudno rozmawiać o śmierci? Éric-Emmanuel Schmitt, <i>Oskar i pani Róża</i> (fragmenty)	– wie, czym jest związek frazeologiczny – wskazuje głównego bohatera oraz inne postaci – wie, jakie relacje łączą bohatera z rodzicami – wyraża swoje zdanie	– wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny – omawia postać głównego bohatera i jego relacje z innymi osobami – zastanawia się, co jest powodem trudnych relacji bohatera z rodzicami – formułuje opinię	– podaje znaczenie związków frazeologicznych – omawia relacje głównego bohatera z innymi postaciami oraz określa ich powody – przedstawia opinię – formułuje wnioski	– stosuje związki frazeologiczne w wypowiedziach – charakteryzuje i ocenia bohatera – interpretuje relacje bohatera z rodzicami i innymi ludźmi – uzasadnia opinię i wnioski – podaje przykłady	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

70.	60. Kulturalna wymiana poglądów kluczem do dobrych relacji komunikacja językowa i kultura języka	– zna pojęcie dyskusji – zna podstawowe zasady dyskusowania – zna podstawowe środki retoryczne – zna znaczenie języka ciała w komunikacji – formułuje zdawkowe argumenty – biernie uczestniczy w debacie oksfordzkiej	– wie, na czym polega dyskusja – zna zasady dyskusowania – zna środki retoryczne stosowane w dyskusji – rozumie znaczenie języka ciała w komunikacji – formułuje argumenty – uczestniczy w debacie oksfordzkiej	– wyjaśnia, na czym polega dyskusja – omawia zasady dyskusowania – omawia środki retoryczne stosowane w dyskusji – wyjaśnia znaczenie języka ciała w komunikacji – porządkuje argumenty – bierze czynny udział w debacie oksfordzkiej	– zna odmiany dyskusji – ocenia zasady dyskusowania – stosuje w praktyce zasady dyskusowania – stosuje w praktyce środki retoryczne w dyskusji – stosuje język ciała w komunikacji – uzasadnia argumenty – bierze aktywny udział w debacie oksfordzkiej	– bierze czynny udział w dyskusji
71.	61. Gorzka droga do szacunku Barbara Kosmowska, <i>Szacun i gorzka czekolada</i> (fragmenty)	– wyodrębnia narratorkę i bohaterki tekstu – rozpoznaje sposób narracji – formułuje zdawkowe argumenty – formułuje proste wnioski – ma świadomość przenośnego znaczenia wyrazów – pisze prostą rozprawkę – tworzy opis wydarzeń i proste ogłoszenie	– określa narratorkę i bohaterki tekstu – określa typ narracji – formułuje argumenty – wysnuwa wnioski z tekstu – wie, że sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> ma znaczenie przenośne – pisze rozprawkę – tworzy ciekawy opis wydarzeń – tworzy ogłoszenie	– charakteryzuje narratorkę i bohaterki – omawia typ narracji – prezentuje argumenty – przedstawia wnioski – objaśnia sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> – pisze rozwiniętą rozprawkę – tworzy funkcjonalny opis wydarzeń – tworzy funkcjonalne ogłoszenie	– ustala wpływ typu narracji na kreację bohaterki – argumentuje swoje wnioski – uzasadnia argumenty – interpretuje sformułowanie <i>gorzka droga do szacunku</i> – tworzy opis wydarzeń z punktu widzenia jednej z uczestniczek – tworzy rozprawkę i ogłoszenie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

72.	62. Sposób na szczęście Norman V. Peale, <i>Jak tworzyć własne szczęście</i> (fragmenty)	– wie, co to są emotikony – dostrzega w tekście informacje – formułuje prosty wniosek – wyraża własne zdanie – wie, co to jest mowa zależna i niezależna – podejmuje próbę przekładu intersemiotycznego tekstu	– rozpoznaje emotikony – wyszukuje w tekście informacje – formułuje wnioski na podstawie tekstu – przedstawia swoje stanowisko – rozpoznaje mowę zależną i niezależną – z pomocą dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu	– nazywa emocje wyrażane za pomocą emotikonów – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski – omawia swoje stanowisko – podaje przykłady mowy zależnej i niezależnej – dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu	– określa funkcje stosowania emotikonów – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski – argumentuje swoje stanowisko – przekształca mowę zależną w niezależną i odwrotnie – dokonuje ciekawego przekładu intersemiotycznego	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
73.	63. Człowiek wśród ludzi Ewa Lipska, <i>Tak samo</i>	– czyta tekst ze zrozumieniem – zwraca uwagę na tytuł – wyraża zdanie na temat tekstu – wie, że w tekście wyrażony jest pogląd na temat człowieka – wie, że odmiana rzeczownika <i>człowiek</i> ma charakter osobliwy – pisze prostą rozprawkę	– określa temat utworu – wypowiada się na temat tytułu wiersza – przedstawia swoje stanowisko – wypowiada się na temat człowieka na podstawie tekstu – zna osobliwość w odmianie wyrazu <i>człowiek</i> – pisze rozprawkę	– omawia temat utworu – omawia tytuł wiersza – uzasadnia swoje stanowisko – omawia na podstawie tekstu, co cechuje człowieka – omawia osobliwość w odmianie rzeczownika <i>człowiek</i> – pisze rozwiniętą rozprawkę	– określa problematykę utworu – interpretuje tytuł – uzasadnia stanowisko cytataми z wiersza – charakteryzuje człowieka na podstawie tekstu – poprawnie odmienia rzeczownik <i>człowiek</i> – pisze ciekawą rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

74.	64. Relacje. Podsumowanie rozdziału VI	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VI – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VI
-----	---	--	--	---	---	---

Rozdział VII. Rozwój

75.	65. Wzrost i rozwój jako podstawa życia Urszula Zajączkowska, <i>Patyki, badyle</i> (fragmenty)	– wie, co to są związki wyrazowe – rozpoznaje osobę wypowiadającą się w tekście – dostrzega w tekście informacje – formułuje proste opinie i wnioski – dostrzega główną myśl tekstu – pisze prostą rozprawkę – układa pytania do wywiadu	– dostrzega związki wyrazowe – wskazuje osobę wypowiadającą się w tekście – wyszukuje informacje w tekście – formułuje wnioski na podstawie ilustracji – formułuje opinię – wskazuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę – porządkuje pytania do wywiadu	– wyjaśnia znaczenia związków wyrazowych – określa osobę mówiącą w tekście – porządkuje informacje z tekstu – przedstawia wnioski i opinie – określa główną myśl tekstu – pisze rozwinętą rozprawkę – układa wywiad	– tworzy związki wyrazowe – charakteryzuje osobę mówiącą w tekście – przetwarza informacje z tekstu – uzasadnia wnioski i opinie – komentuje główną myśl tekstu – pisze rozprawkę zgodnie z wszystkimi wymogami – przeprowadza wywiad	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	--	--	--	---	---	---

76.	66. Co zrobić, aby otrzymać szóstki z życia? Linn Skåber, <i>Szóstki z życia</i>	– potrafi nazwać uczucia – dostrzega budowę tekstu – formułuje proste wnioski – wie, na czym polega prezentacja multimedialna – rozumie pojęcie wypalenia zawodowego – układa prostą wypowiedź wzorowaną na tekście	– nazywa uczucia związane z sytuacją oceniania – wypowiada się na temat budowy tekstu – formułuje wnioski – uczestniczy w przygotowaniu prezentacji multimedialnej – wyjaśnia, co to jest wypalenie zawodowe – układa wypowiedź wzorowaną na tekście	– omawia uczucia związane z sytuacją oceniania – omawia budowę tekstu – prezentuje wnioski – przygotowuje prezentację multimedialną – wypowiada się na temat wypalenia zawodowego – układa rozwiniętą wypowiedź wzorowaną na tekście	– interpretuje uczucia związane z sytuacją oceniania – analizuje budowę tekstu – uzasadnia wnioski – przygotowuje ciekawą prezentację multimedialną – podaje przykłady wypalenia zawodowego – układa ciekawą wypowiedź wzorowaną na tekście	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
77.	67. Czytanie rozwija „Iga challenge”. Rozmowa z Igą Świątek o tym, co lubi czytać, wywiad przeprowadzony przez Wojciecha Szota (fragmenty)	– dostrzega w tekście informacje – przedstawia osobę udzielającą wywiadu – analizuje pytania wywiadu – zna znaczenie czytelnictwa – formułuje proste wnioski – wie, jak odpowiedzieć na pytania wywiadu	– wyszukuje informacje w tekście – rozumie wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – formułuje pytania – wypowiada się na temat wpływu czytelnictwa na rozwój człowieka – formułuje wnioski – układa odpowiedzi na pytania wywiadu	– porządkuje informacje z tekstu – omawia wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – porządkuje pytania – omawia znaczenie czytelnictwa – prezentuje wnioski – prezentuje odpowiedzi na pytania wywiadu	– przetwarza informacje z tekstu – komentuje wypowiedzi osoby udzielającej wywiadu – hierarchizuje pytania – analizuje wpływ czytelnictwa na rozwój człowieka – uzasadnia wnioski – układa ciekawe odpowiedzi na pytania wywiadu	– samodzielnie analizuje i interpretuje wywiad

78.	68. I porażki wspierają rozwój człowieka Ernest Hemingway, <i>Stary człowiek i morze</i> (fragmenty)	– czyta tekst ze zrozumieniem – wyodrębnia postaci – rozpoznaje sytuację bohatera – dostrzega w tekście czasowniki – zwraca uwagę na fragmenty opisujące połów marlina – zna pojęcia <i>nowela</i> i <i>opowiadanie</i> – wyraża własne zdanie – pisze proste opowiadanie	– określa tematykę tekstu – wymienia bohaterów tekstu – wypowiada się na temat sytuacji bohatera – rozpoznaje wspólne cechy czasowników w tekście – opowiada o połowie marlina – rozpoznaje różnice między opowiadaniem a nowelą – formułuje swoje stanowisko – układa opowiadanie	– wypowiada się o tematyce tekstu – omawia bohaterów – określa sytuację bohatera – omawia czasowniki w tekście – wypowiada się na temat połowu marlina – określa różnice między nowelą a opowiadaniem – prezentuje swoje stanowisko – układa rozwinięte opowiadanie	– omawia tematykę tekstu – charakteryzuje bohaterów – analizuje sytuację bohatera – analizuje czasowniki w tekście – ocenia połów marlina – wyjaśnia różnice między opowiadaniem a nowelą – uzasadnia swoje stanowisko argumentami – układa ciekawe opowiadanie	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
-----	---	--	---	--	--	---

79.	Bogactwo języka i jego odmiany – powtórzenie wiadomości zróżnicowanie języka * Materiał na s. 364–365 podręcznika – do decyzji nauczyciela	– wie, czym są język mówiony, pisany, oficjalny i nieoficjalny – wie o istnieniu odmian języka – zna pojęcia synonimu, antonimu, homonimu, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związku frazeologicznego, zdrobnienia i zgrubienia	– rozpoznaje różnice między językiem mówionym a pisaniem, oficjalnym a nieoficjalnym – rozpoznaje różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – rozpoznaje synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia, zgrubienia	– omawia różnice między językiem mówionym a pisaniem, oficjalnym a nieoficjalnym – omawia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – podaje przykłady synonimów, antonimów, homonimów, wyrazów wieloznacznych, archaizmów, neologizmów, słownictwa wartościującego, związków frazeologicznych, zdrobnień i zgrubień	– wyjaśnia różnice między językiem mówionym a pisaniem, oficjalnym a nieoficjalnym – wyjaśnia różnice między językiem ogólnonarodowym a odmianami języka – wyjaśnia, na czym polegają synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, archaizmy, neologizmy, słownictwo wartościujące, związki frazeologiczne, zdrobnienia i zgrubienia	– sprawnie i poprawnie posługuje się językiem ogólnonarodowym mówionym i pisaniem
80.	69. Cechy dobrego stylu zróżnicowanie języka	– wie, co to jest styl wypowiedzi – zna różne konstrukcje składniowe – wie, jak prezentować własne stanowisko – wie, jak stosować związki frazeologiczne	– zna cechy dobrego stylu – rozpoznaje różne konstrukcje składniowe – prezentuje swoje stanowisko – stosuje związki frazeologiczne	– wypowiada się na temat cech dobrego stylu – wypowiada się na temat różnych konstrukcji składniowych – omawia swoje stanowisko – wyjaśnia znaczenie zastosowanych związków frazeologicznych	– omawia cechy dobrego stylu – omawia funkcje różnych konstrukcji składniowych – uzasadnia swoje stanowisko – określa funkcje zastosowanych związków frazeologicznych	– w każdej sytuacji komunikacyjnej stosuje odpowiedni styl wypowiedzi

81.	70. Czy da się przewidzieć przyszłość człowieka? Olga Tokarczuk, <i>Góra Wszystkich Świętych</i> (fragmenty)	– wie, jak sformułować opinię – rozpoznaje narrację i narratora – rozpoznaje bohaterkę – pisze proste teksty (rozprawkę i opowiadanie)	– formułuje opinię – określa narrację i narratora – charakteryzuje bohaterkę – układa rozprawkę i opowiadanie – zna pojęcie <i>feminatyw</i>	– prezentuje opinię – wypowiada się na temat narracji, narratora i bohaterki – układa rozwiniętą rozprawkę i ciekawe opowiadanie – wypowiada się na temat feminatywów	– uzasadnia opinię – charakteryzuje narrację i narratora – ocenia postawę bohaterki – układa ciekawą rozprawkę i ciekawe opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami – wyjaśnia, co to są feminatywy	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst
82.	71. Jaką siłę mają marzenia? Bob Thomas, <i>Walt Disney. Fenomen sukcesu</i> (fragment)	– dostrzega w tekście informacje – zna pojęcia biografii i autobiografii – zwraca uwagę na tytuł – wie, jak się tworzy wyrazy pochodne – zastanawia się nad przyszłością animacji – układa proste opowiadanie – wie, na czym polega specyfika filmu animowanego	– wyszukuje w tekście informacje – wie, czym się różni biografia od autobiografii – wypowiada się na temat tytułu – tworzy wyraz pochodny – formułuje opinię na temat przyszłości animacji – układa opowiadanie – tworzy film animowany	– porządkuje informacje z tekstu – wypowiada się na temat biografii i autobiografii – omawia tytuł – omawia pochodzenie wyrazu pochodnego – prezentuje opinię na temat przyszłości animacji – układa rozwinięte opowiadanie – omawia przygotowany film animowany	– przetwarza informacje z tekstu – wyjaśnia, czym się różni biografia od autobiografii – interpretuje tytuł – analizuje budowę wyrazu pochodnego – uzasadnia opinię na temat przyszłości animacji – układa ciekawe opowiadanie zgodnie z wszystkimi wymogami	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst

83.	72. Wykorzystaj cały swój potencjał! Max Ehrmann, <i>Dezyderata</i>	– dostrzega adresata tekstu – wyodrębnia czasowniki – wie, co to są synonimy – dostrzega w tekście wartości – wybiera ważne cytaty – zbiera materiał do sformułowania opinii – pisze prostą pracę inspirowaną utworem	– rozpoznaje adresata tekstu – rozpoznaje formy czasownikowe – wyjaśnia, czym są synonimy – rozpoznaje wartości – wybiera cytaty – formułuje opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze pracę inspirowaną utworem	– wypowiada się na temat adresata tekstu – określa formy czasowników – omawia synonimy – wypowiada się na temat wartości – omawia cytaty – prezentuje opinię – pisze rozwinętą pracę inspirowaną utworem	– określa adresata tekstu – określa wpływ form czasownikowych na charakter wypowiedzi – podaje synonimy – określa hierarchię wartości – komentuje cytaty – uzasadnia opinię na temat <i>Dezyderatów</i> – pisze ciekawą pracę inspirowaną utworem	– samodzielnie analizuje i interpretuje tekst i obraz
84.	73. Rozwój a doskonałość Wisława Szymborska, <i>Cebula</i> Marlena Stradowska, <i>Syndrom oszusta – co nie pozwala uwierzyć w siebie?</i> (fragmenty)	– dostrzega osobę mówiącą w utworze – wie, co to jest sytuacja liryczna – wyodrębnia bohaterów wiersza – wie, co to jest neologizm – wie, jak sformułować opinię – układa prostą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – wie, co to jest argument i przykład	– rozpoznaje osobę mówiącą w utworze – rozpoznaje sytuację liryczną w wierszu – rozpoznaje bohaterów lirycznych – rozpoznaje neologizmy – formułuje opinię – układa rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – odróżnia argument od przykładu	– wypowiada się na temat osoby mówiącej w wierszu – wypowiada się na temat sytuacji lirycznej – omawia bohaterów lirycznych wiersza – omawia neologizmy – prezentuje opinię – układa rozwinętą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – omawia argument i przykład	– charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu – omawia sytuację liryczną w wierszu – analizuje kreację bohaterów lirycznych – omawia funkcję neologizmów – uzasadnia opinię – układa ciekawą rozprawkę i inny tekst związane z dążeniem do doskonałości – wskazuje argument i przykład	– samodzielnie analizuje i interpretuje teksty

85.	74. Jak rozwijać umiejętności językowe komunikacja językowa i kultura języka	– zna pojęcie kultury języka i mody językowej – zna podstawowe poprawne sformułowania i formy – zna pojęcie błędu językowego – zna przykłady słownictwa modnego – wie, jak wyrazić opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – wskazuje osobę, która mogłaby być Ambasadorem Polszczyzny	– wie, co to jest kultura języka – wyjaśnia pojęcie mody językowej – zna poprawne sformułowania i formy – wie, co to jest błąd językowy – podaje przykłady słownictwa modnego – wyraża opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – proponuje wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– wypowiada się na temat kultury języka – omawia modę językową – omawia poprawne sformułowania i formy – omawia błędy językowe – omawia modne słownictwo – prezentuje opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – omawia kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– wyjaśnia, na czym polega kultura języka – podaje przykłady mody językowej – stosuje w praktyce poprawne sformułowania i formy – przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy językowe – zastępuje słownictwo modne synonimami – uzasadnia opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny – uzasadnia swój wybór kandydata na Ambasadora Polszczyzny	– sprawnie i poprawnie wypowiada się w mowie i w piśmie
86.	75. Rozwój. Podsumowanie rozdziału VII	– wie, jakie teksty występują w rozdziale VII – zna omówione terminy – tworzy proste teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – zna materiał językowy omówiony w rozdziale	– zna treść omówionych tekstów – wyjaśnia poznane terminy – tworzy teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – podaje przykłady materiału językowego występującego w rozdziale	– omawia treść tekstów występujących w rozdziale – omawia terminy występujące w rozdziale – prezentuje teksty w formach wypowiedzi występujących w rozdziale – wypowiada się na temat materiału językowego występującego w rozdziale	– zna problematykę tekstów występujących w rozdziale – definiuje terminy występujące w rozdziale – tworzy ciekawe teksty w formach wypowiedzi omówionych w rozdziale – omawia materiał językowy przywoływany w rozdziale	– samodzielnie omawia materiał zawarty w rozdziale VII